

TOMISLAV JONJIĆ – GRADONAČELNIK GLAVNOGA GRADA
– ZA HRVATSKI ZAGREB! –

PROGRAMSKI OKVIR

1. Neodstupno ustrajući na suverenističkim i starčevićanskim polazištima, snažnom etičkom i tradicionalističkom okviru te racionalnoj upravi i vladavini prava, stranka NEZAVISNA LISTA TOMISLAVA JONJIĆA – JEDINO HRVATSKA! sudjeluje na ovogodišnjim lokalnim izborima i želi pobjedu u nizu jedinica lokalne i regionalne samouprave. Kao njezini predstavnici i članovi, u svima se držimo istih načela i vrijednosti, a sadržaj njezina naziva – JEDINO HRVATSKA! – početak je i kraj, najviši zakon i krajnji smisao našeg djelovanja baš svagdje, bez obzira na to što se komunalna pitanja – kao ključna tema lokalne politike i lokalnih izbora – razlikuju od jedne izborne jedinice do druge.
2. To vrijedi i za izbor gradonačelnika grada Zagreba te izbor zastupnika u zagrebačkoj Gradskoj skupštini. Glavnom gradu svih Hrvata i glavnom gradu Republike Hrvatske odnosno njegovim žiteljima u ovom programskom okviru nudimo rješenje komunalnih problema, ali – znajući da nema vlasti i moći bez svjetonazorske podloge i ideoloških ciljeva – nudimo i jasnu vrijednosnu te nacionalnu viziju. Taj se dio našeg programa ne iscrpljuje na lokalnim izborima, i ne krije da Zagrebu i Hrvatskoj želi vratiti duh slobode i hrvatsko lice.
3. Gradonačelnik Zagreba, naime, nije prije svega tehnički organizator komunalnih aktivnosti, vrhovni gradski prometnik ili koordinator gradskih stručnih službi. On jest i to, ali je njegova uloga u prvom redu politička, jer

on je prvi čovjek glavnoga grada jedne države, čelnik jedinice lokalne samouprave od koje samo središnja država raspolaže većim sredstvima, ujedno čelnik grada koji je ne samo gospodarsko, nego i političko i kulturno srce hrvatskog naroda. Kao takav, on može utjecati na političko i kulturno oblikovanje cijele nacije: njezine političke i kulturne elite, njezina društvenoga, kulturnog i športskog života, njezinih knjiga i časopisa, njezinih kazališta i kina, njezinih škola i njezinih učilišta, njezinih crkava i njezinih spomenika, njezinih udruga i njezina kolektivnog pamćenja, njezinih stadiona i igrališta.

4. Zato je njegova najviša zadaća njegovati i unaprjeđivati ono što Zagreb čini hrvatskom metropolom, ono što se nažalost gubi desetljećima, a napose u posljednje četiri godine tijekom kojih našim glavnim gradom upravljaju krugovi bez osjećaja za hrvatske i zagrebačke tradicije, štoviše – s jasno izraženom voljom da se te tradicije omalovaže, obezvrijede i zatru. Dok oni likuju kad se gase hrvatske udruge i hrvatski kulturni časopisi; dok ravnodušno prolaze pored slavni obljetnica hrvatske povijesti i znamenitih događaja hrvatske kulture; dok slave jugoslavenske slave, a ignoriraju hrvatske velikane i izruguju se Domovinskom ratu – toj sintezi novije hrvatske povijesti – mi znamo da bez vraćanja hrvatskog lica gradu Zagrebu, te temeljne zadaće ove etape naše borbe, nije moguće ostvarenje iduće: osiguranje gospodarske stabilnosti, demografske održivosti te osobne sigurnosti i blagostanja stanovnika našega glavnoga grada i naše domovine.
5. Opći komunalni ciljevi – od češćeg odvoza i kvalitetnijeg zbrinjavanja otpada preko rješenja prometnih teškoća do opće sigurnosti ljudi i imovine te priuštivog stanovanja naših sugrađana, osobito mladih – svim su kandidatima zajednički barem na verbalnoj razini. Tako proizlazi iz njihovih obećanja koja se olako daju na sve strane. No, i te kandidate treba suditi po

djelima, a ne po riječima. To osobito vrijedi za one koji su godinama i desetljećima sudjelovali u samome vrhu zagrebačke izvršne vlasti, pritom ne ostvarujući baš ništa od obećanja koja su tada davali ili ih daju sada. Treba, naime, priznati: tijekom tri i pol desetljeća nastali su i mnogi vrijedni planovi i ideje za razvoj našega glavnoga grada. Većinom su ti planovi ostali neostvareni zbog korupcije, kriminala i nesposobnosti, ali – zbog toga nitko od današnjih kandidata koji su bili u samome vrhu gradske vlasti nije glasno prosvjedovao, a kamoli demonstrativno podnio ostavku. Nitko, jer njih nisu zanimali ni građani ni grad, njih su zanimale njihove titule, fotelje i beriva.

6. Primjerice, godinama, pa i desetljećima se obećava stavljanje u funkciju potencijala poput *Gredelja* (oko 120.000 m² u središtu grada, između Strojarske, Vukovarske i Trnjanske te željezničke pruge), *Bloka Badel* (oko 20.000 m² omeđenih Vlaškom, Šubićevom, Martićevom i Derenčinovom) ili *Zagrepčanke* (bivše Gradske klaonice i stočne tržnice čijih se oko 100.000 m² nalazi na jugoistoku grada); obećava nam se obnova odnosno barem djelomična prenamjena *Zagrebačkog velesajma* ili, u suradnji s državom, dovršenje Sveučilišne bolnice i sl. Uporno se ponavlja kako je ostvarenje tih projekata formula za modernizaciju grada i ključ rješenja nekih od njegovih najvećih infrastrukturnih, prometnih i komunalnih problema koji imaju snažan utjecaj na demografska, gospodarska i druga kretanja. Izrađeni su i brojni konkretni prijedlozi za ostvarenje tih pothvata, ali oni većinom ostaju mrtvo slovo na papiru, jer nedostaje vizije, odlučnosti i hrabrosti; nedostaje znanja o tome kako država i jedinice lokalne samouprave ubiru financijska sredstva i kako ih oplođuju.
7. Ima i drugih zamisli i projekata zasnovanih u vrijeme ranijih gradskih uprava, koji nisu uvijek bili zbirka ispraznih maštarija i nerealnih obećanja

kakva nam danas nude neki kandidati. Te su zamisli i sad vrijedne razmatranja i provedbe, poput:

- denivelacije željezničke pruge,
- stvaranja jedinstvene plohe od Tuđmanova trga, Trga Francuske Republike, današnjega Zapadnoga kolodvora i Trga sportova te pretvaranje te plohe i atraktivan prostor za izgradnju nove stambeno-poslovne četvrti,
- izgradnje mostova preko Save
- izgradnje javnih podzemnih garaža u gradu,
- izgradnje parkirališta uz tramvajska okretišta i polazišne postaje autobusa,
- poticanja pothvata „Zagreba na Savi“,
- sanacije Jakuševca i izgradnje sortirnice,
- izgradnje dječjih vrtića, škola i raznorodnih ustanova za skrb o najstarijim našim sugrađanima,
- izgradnje kliničke bolnice južno od Save,
- izgradnje mreže javnih knjižnica i čitaonica u Novom Zagrebu odnosno prigradskim naseljima,
- širenja tramvajske i autobusne mreže,
- izgradnje velikoga groblja južno od Save i sl.

8. Međutim, te planove i vizije ne mogu oživotvoriti oni koji ih nisu znali oživotvoriti u godinama i desetljećima u kojima su upravljali gradom, a ne znaju ih i ne mogu oživotvoriti ni oni koji gradom upravljaju posljednje četiri godine, iscrpljujući se u ideološki motiviranom i uskogrudnom podilaženju marginalnim društvenim skupinama te nasilju nad životnim potrebama Zagrepčana. Ne mogu te planove ostvariti ni oni koji kukaju, osjećajući probleme, ali ne nudeći rješenja. Mogu ih ostvariti ljudi koji imaju plan i

viziju, koji poznaju prioritete građana Zagreba, i koji imaju snažnu političku volju.

9. Slijedom navedenoga, promašaje aktualne gradske uprave potrebno je revidirati: tamo gdje je moguće – odmah; tamo gdje je potrebna suradnja sa središnjim državnim vlastima – čim to bude moguće:

- odmah je moguće prekinuti friziranje gradske financijske dokumentacije,
- odmah je moguće potaknuti reviziju očito prenapuhanih ugovora o obnovi zgrada oštećenih u potresu,
- odmah je moguće zaustaviti zagušivanje prometa i umrtvljivanje gradskoga središta,
- odmah je moguće olakšati invalidima pristup gradskim ustanovama i središtu grada,
- odmah je moguće revidirati odluku o širenju područja naplate parkiranja, cijeni parkiranja, o načinu provedbe blokovskog parkiranja, te naplati parkiranja nedjeljom i praznikom,
- odmah je moguće anulirati prometno nasilje poput onoga u Staroj Vlačkoj, Prilazu Gjure Deželića ili Masarykovej,
- odmah je moguće prestati s financiranjem projekata koji podgrizaju nacionalni i većinski kršćanski identitet glavnoga grada.

10. Nasuprot tome, mnogi projekti i politike zahtijevaju suradnju različitih razina vlasti, ili provedbu u dužem roku. I dok je potpuno jasno kako prometni problemi, troškovi stanovanja, javna sigurnost i gospodarenje otpadom opterećuju najveći broj građana, Zagreb ne smije zaboraviti nove škole, dječje vrtiće, knjižnice, domove zdravlja, bolnice i ustanove za skrb o najstarijim stanovnicima našega grada, baš kao što ne smije zanemariti

potrebu žurne izgradnje kanalizacijskog sustava za sve dijelove grada i prigradska naselja, te potrebu plinifikacije gradskih područja bez plinske mreže. Zagrebu treba i informativni centar za poduzetnike, koji će posebno početnicima u poduzetništvu pružati odgovarajuću potporu, a u svrhu poticanja gospodarske aktivnosti u gradu.

11. Zagreb je dužan poduprijeti svoje umirovljenike i mlade obitelji priuštivim stanovanjem, u prvom redu socijalnim stanovima, a do izgradnje potrebne infrastrukture i novčanim subvencijama, pri čemu prioritet moraju imati hrvatski državljani. Dodatno, Zagreb treba snažno podupirati hrvatske obitelji i predvoditi demografsku obnovu hrvatskog naroda; uz pomoć izdašnih novčanih potpora za treće i svako sljedeće dijete hrvatskih državljana, od kojih je barem jedan porezni obveznik s prebivalištem u Zagrebu, uključujući i zajamčeno besplatno mjesto u gradskom dječjem vrtiću. Radi pomoći obiteljima, i u svrhu podizanja svijesti o zdravom načinu života, predlažemo gradsko sufinanciranje sportskih aktivnosti za drugo i svako iduće dijete putem vaučera.

12. Kad su u pitanju prometni problemi Grada Zagreba, njihovo rješavanje zahtijeva dugoročnu strategiju. S obzirom na ekološke standarde i zagađenost zraka, potrebno je u prvom redu unaprijediti sustav javnog prijevoza, što znači veći broj autobusnih linija, proširenje tramvajske mreže i potpuno odvajanje tramvajske pruge od cestovnog prometa, te različitim infrastrukturnim zahvatima povećati iskoristivost željeznice u javnom gradskom prijevozu, uz prijeko potrebnu denivelaciju željezničke pruge. Ti projekti zahtijevaju vrijeme, ali i u kratkom je roku moguće urediti tramvajske i autobusne stanice te uvesti reda u vozni red i linije javnog prijevoza. U svakom je slučaju potrebno podići stupanj sigurnosti u javnom

- prijevozu, posebno noću, kako bi gradski autobusi i tramvaji postali pouzdana alternativa osobnim vozilima.
13. Zagreb treba i nove mostove preko Save, nove ceste i obnovu postojećih prometnica, kao i nova prometna rješenja na kritičnim raskrižjima u svrhu smanjenja prometnih gužvi. Već su ranije iznesene ideje o izmještanju autobusnog kolodvora na periferiju grada, kao i ideje o boljem povezivanju zračne luke sa središtem grada. Svaka ta ideja u ovom trenutku zaslužuje više pozornosti od izgradnje metroa kojim se građane Zagreba u predizborno vrijeme pokušava prevesti žedne preko vode. Izgradnja metroa treba biti dio dugoročne prometne strategije, ali nakon poduzimanja niza drugih, jednostavnijih i jeftinijih zahvata u prometnu infrastrukturu.
 14. Ipak, prometni problemi ne svode se samo na prometne gužve, nego i na nedostatak javnih podzemnih garaža i parkirališta. Uz povećanje efikasnosti javnog prometa, predlažemo izgradnju velikih parkirališta na rubovima grada, posebno imajući u vidu broj ljudi koji svakodnevno dolaze u Zagreb radi posla. Također, s obzirom na kratkovidnost ranijih gradskih vlasti, na brojnim je mjestima potrebno postaviti zvučne barijere uz bučne prometnice i tramvajsku prugu. Potrebno je i povećanje sigurnosti prometa na nepreglednim raskrižjima, a posebno u blizini škola i vrtića. Predlažemo i poboljšanje biciklističke infrastrukture te, u najprometnijim vremenskim razdobljima tijekom dana, ograničenja u pogledu obavljanja dostave u središtu grada, kao i u pogledu stupanja polaznika autoškole u cestovni promet.
 15. Zagrebački je problem otpada složen i dugotrajan, a Zagreb je danas zakrčen kontejnerima i spremnicima za kontejnere koji – uz automobile parkirane na pločniku – narušavaju izgled grada i snižavaju životni standard građana.

Umjesto smrada i nereda, Zagrebu trebaju podzemni spremnici za smeće i redovan odvoz otpada, te veći broj komunalnih radnika. Zagrebu trebaju kompostana za biootpad, veliki reciklažni centri te sortirnica otpada, uz odgovarajuća postrojenja za učinkovitu obradu otpada. Zbog štetnih posljedica za okoliš i ljudsko zdravlje, i zbog opravdanog straha nemalog broja Zagrepčana, protivnici smo "spalionica", "toplana" i "energana", kojim frazama pojedini političari žele impresionirati građane i ponuditi brzo rješenje, prešućujući niz novih problema koji nas u tom scenariju očekuju.

16. Migrantska kriza i opće prilike u Europi i svijetu sile nas na povećanje stupnja sigurnosti naših sugrađana. To znači da je u suradnji s državnim vlastima potrebno poraditi na oživljavanju suvremenog modela gradskog redarstva. Mjesta uobičajenog okupljanja većeg broja građana potrebno je pokriti video-nadzorom, a borba protiv svjetlosnog onečišćenja ne smije prerasti u oblik zamračenja grada koji bi pogodovao kriminalcima i nasilnicima. Dodatno, u suradnji s državnim vlastima, Zagreb se treba oduprijeti masovnoj imigraciji i getoizaciji imigranata u pojedinim dijelovima grada.
17. Kao i čitavoj Hrvatskoj, i Zagrebu je potreban korjenit i bezuvjetan obračun s korupcijom te više transparentnosti i demokracije u političkom upravljanju. Neprihvatljiv je dosadašnji model *kadroviranja* u gradskim službama i ustanovama; gradska vlast mora imati više sluha za građane i izabrane predstavnike građana u tijelima mjesne samouprave, a zapravo je sramotno da građani Zagreba nemaju priliku izjasniti se o gradskim pitanjima na lokalnom referendumu. Zagreb mora prepoznati i iskoristiti prednosti tehnološkog napretka koji u demokratskom duhu omogućuje transparentno upravljanje gradom. Nema, naime, nikakve zapreke da Zagreb pokrene jedinstvenu internetsku platformu putem koje će njegovi građani

- imati uvid u gradski proračun i potrošnju gradskog novca,
- imati uvid u broj zaposlenih po gradskim službama i ustanovama,
- imati pristup javnom savjetovanju o gradskim projektima i gradskim politikama,
- moći sudjelovati u (savjetodavnim) anketama i referendumima,
- moći na jednom mjestu prijaviti različite komunalne probleme.

18. Iz aspekta kulturne politike – ne zanemarujući pritom potporu gradskim kulturnim ustanovama i sportskim društvima – Zagreb kao glavni grad Hrvatske treba u prvom redu njegovati hrvatske vrijednosti, i u tome treba predvoditi ostatak države. Zato želimo:

- izgraditi Memorijalni centar Domovinskog rata koji simbolizira slogu, jedinstvo i oslobođenje hrvatskog naroda,
- na prikladan i dostojanstven način vratiti Zid boli, koji je sklonjen na Mirogoj i uklonjen iz nacionalnog sjećanja, u srce grada, uz spomenik dr. Franji Tuđmanu,
- otvoriti Muzej žrtava jugoslavenstva, radi jačanja kulture sjećanja i radi jačanja svijesti o opasnostima balkanskih i južnoslavenskih političkih koncepcija,
- na Kvaternikovu trgu podići spomenik Eugenu Kvaterniku, onom što „nekima bješe Eugen Prvi, kraljevina i sloboda naša“ (Matoš), kao simboličan čin priznanja i počasti svima koji su s oružjem u ruci pali za hrvatsku državnu neovisnost i slobodu,
- u dogovoru sa Zagrebačkom nadbiskupijom podići reprezentativan spomenik blaženom Alojziju Stepincu i jednom od njegovih velikih nasljednika, kardinalu Franji Kuhariću,
- obnoviti grobove hrvatskih vojnika uništene od jugoslavenske komunističke vlasti,

- prionuti radu na istraživanju grobišta i utvrđivanju žrtava ratnih te poratnih zločina Drugoga svjetskoga rata na prostoru grada,
- zagrebačke javne prostore osloboditi jugoslavenskih i uopće protuhrvatskih oznaka, te u skladu s time ulice i trgove imenovati po zaslužnim Hrvatima i Hrvatima.

19. U okviru zdravstvene i kulturne politike, onemogućit ćemo promicanje LGBT i rodne ideologije o gradskom trošku, posebno u školama i dječjim vrtićima čiji je osnivač Grad Zagreb, vodeći se načelom zaštite dobrobiti djeteta, pravom roditelja da odlučuju o odgoju svoje djece te ustavom zajamčenom slobodom misli, govora i vjeroispovijedi. Grad Zagreb ne treba financirati organizacije i programe koji se protive izvornoj i većinskoj hrvatskoj odnosno zagrebačkoj kulturi, a koja svoj korijen ima unutar kršćanskoga tradicionalnoga i etičkog okvira.

20. Ne ugrožavajući načelo sekularnosti, u suradnji sa Zagrebačkom nadbiskupijom želimo očuvati kršćanski karakter i kulturu grada, što između ostaloga podrazumijeva potporu katoličkim školama i vrtićima te karitativnim ustanovama (pučke kuhinje, prenoćišta, savjetovališta, domovi za starije i nemoćne, kuće za samohrane majke i trudnice itd.), ali i suradnju na području kulturne prilagodbe imigranata hrvatskom društvu, a u svrhu sprječavanja getoizacije i različitih oblika ekstremizma.